

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

Dominica I. Adventus.

7

Ium discrimen sit inter Iudeum & Graecum, Gal. 3, 28. sed quisquis timeret illum, & operatur justitiam, acceptus est illi, Act. 10, 34. Id grato animo agnoscēs, dic: Non sum dignus Domine, ut intres sub rectum meum; sed tantum dic verbum, & sanabitur anima mea, Matth. 8, 9.

3. Singulare beneficium. Non enim inanis accedit, sed beat credentes suos.

1. *Justitia amicula.* Ideo Propheta ait, Ecce Rex tuus venit tibi justus, non modo respectu sui, quia est Sanctus Sanctorum, Dan 9, 24 Esa. 53, 9. sed etiam respectu nostri, est enim justus servus Dei, qui in scientiā suā justificabit multos, Esa. 53, 11. Unde dicitur Jehova Zidkenu, Deus justitiae nostrae, Jer. 23, 6. Hæc consolatio nostra esse potest, quando lex nos accusat, & conscientia inquietat ratione peccatorum commissorum. In Domino sunt justitiae nostræ & roburi, Esa. 45, v. 23. Rom. 3, v. 25.

2. *Grato auxilio.* Venit quoque, ait Vates, tanquam Salvator. Noscha in Hebreo est, quod significacione reciprocā significat & talē, qui seipsum juvat, & tales, qui salvatus est. Unde LXX. Interpretes per voculam σῶσω expresserunt. Utrumque ad eum applicari potest, Hebr. 5, 7. Nec minus nobis solatio est, in eo enim, in quo passus est ipse, & tentatus, potens est eis, qui tentantur, auxiliati, Hebr. 2, 18. ideo ait: Tibi, tibi venit. Tu Christiane! tibi applica inquiens: Seio cui credidi, 2. Tim. 1, 12. 1. Tim. 4, 8.

De Tertio.

R Estat Cautela, quæ tribus absolvitur Regulis, quarum

1. *Mandatum perage.* Hic discipuli non

multum disputerunt: sed cunctes fecerunt, sicut præcepit illis Jesus. Hoc egregium exemplum est, quod nos imitari debemus. Obedientia enim melior victimā, Sam. 15, 22.

Deus summus noster Magistratus est, cui obstricti sumus

1. *Jure Creationis,* Ps. 100, 2.

2. *Jure Redemptionis,* 1. Petr. 1, v. 18. Tit. 2, v. 14.

3. *Jure Sanctificationis.* In Baptismo enim Diabolo renunciavimus, & contrā nomina nostrā libro vitæ inscribi curavimus, ut jam non amplius servi peccati sumus, Rom. 6, 28. ideoque nobis pignus hæreditatis nostrā dedit, qui est Spiritus sanctus, Eph. 1, 14.

Propterea mandatum ejus omnibus præferendum est. Si volueritis & audieritis me, bona terra comedetis, Esa. 1, 19.

Quemadmodum vero discipuli Christi hic asinam solvere & Domino suo adducere jubentur; sic adhuc hodie verbi ministri peccata & flagitia reprehendere debent, quo virtutis ejusmodi homines peccatorum vinculis solvantur, & Christo adducantur, 2. Tim. 4, 2. 2. Tim. 2, v. ult.

Imprimis vero discipuli hi suo exemplo instruunt nos, ne scrupulosi simus in mandatis divinis, sed in Christianā simplicitate ea perficiamus, nihil dubitantes, quini si, qui præcepit, promissionem suam impleturus sit, tanquam qui potens est omnia facere superabundanter, quam petimus, aut intelligimus, Eph. 3, 20.

2. *Ingressum promove.* Fecit hoc plebecula

1. *Jumentis.* Ubi enim Servator discipulos suos alegat ad adducendam asinam, statim parati sunt, & herus quoque promite

promte dimittit eam. Ita adhuc hodie Christo in membris suis ministrem⁹, simul quoque cultum ejus de facultatibus nostris promoveamus, quo sermo ejus velociter currat, & Servator apud nos divertatur. Id Servator non incompenstatum relinquit, si vel saltem potus aquæ frigidæ fuerit, Matt. 10, 42.

Ad exemplum quoque heri asinæ libenter mutuò demus iis qui opus habent, sicut hic discipulos Dominus informat, ut dicant: Quia Dominus opus habet. Inveniuntur enim qui aliorum openon adeo indigent, sed vel simulatione paupertatis, vel avaritiâ stimulati mutuantur. Illis salvâ conscientiâ denegari potest, ne duplicitia mala inveniamus in omnibus bonis, quæ fecimus eis, Sir. 17, 6.

Deinde alii sunt, qui quasi inventionem estimant mutuò sumtum, nec de solutione unquam cogitant, hi cavendi sunt, ne facultatum nostrarum jacluram faciamus, Sir. 29, 4. seqq.

Hoc nisi sit, ipsa æquitatis ratio flagitat, ut commodemus proximo, Psal. 112, 5. Prov. 19, 1.

2. *Vestimenta.* Christo enim substernunt vestimenta, quo commodius equitare possit. Hoc ipso significatum est, quod Dominum de substentiâ nostrâ honorare debeamus, Prov. 3, 9. quo volupesit illi nobiscum divertendi & perseverandi. Quicunq; honoraverit me, glorificabo illum, 1. Sam. 2, 30. Sed hodie pauci inveniuntur, qui Christo vestimenta substernant, quin potius si alios beneficentiam exercere conspiciant, ajunt cum Judâ: Ad quid perditio hæc? Matth. 27, 8. Potius vestimenta eidem detrahunt. Alimur de

spoliis Ægypti, verba sunt Lutheri, colla etis sub Papatu, & hoc ipsum tamen, quod reliquum est, à Politicis quandoque diripiatur. Hinc maledictio à DEO dudum intimata consequitur. Hagg. 1. v. 6. Audi igitur quid Siracides dicat: Da Altissimo secundum datum ejus, Sir. 35. v. 12.

3. *Ramentis,* quæ dearboribus cædebant & sternebant in viâ.

Ramenta hæc fuerunt

1. *Symbola diligentis.* Veri Christiani arboribus frugiferis comparantur, Psal. 1, 3. id quod Christo acceptum ferre debeant. Ideo vicissim ramos bonorum operum præcitant, & in viâ sternal, ut serviant ei in sanctitate & justitiâ coram ipso, omnibus diebus vita, Luc. 1, 75.

2. *Symbola victoris.* Joannes eos ramos palmarum præcidisse memorat, Joh. 12, 13. Hi autem olim signum victoriae fuerunt, ut ex Plutarcho, Livio, aliisque constat. Vide 1. Macc. 13, 51. Ideo igitur Christo ramos palmarum prætulerunt, ut victoriæ am significant, quæ erat Dominus mortem moriendo superaturus, & trophæo crucis de Diabolo mortis Principe triumphatus, ut Augustinus ait. Hinc ipse Joh. 14, 30. Nos quoque vi victoriae ejus legitum illud ἐπινίον canere possumus: Mors ubi aculeus tuus? Inferne, ubi victoria tua? 1. Cor. 15, 57. +

3. *Symbola pacem afferentis.* Quia enim de monte Oliveti descenderunt, qui ab oleis ita dictus fuit, quæ copiose ibi creverunt, non dubium est, quin & oleæ ramenta præciderint, & Domino substra- verint.

Sicut igitur olea est Symbolum pacis: ita

Ita hoc ipso populus indicare voluit, esse hunc, qui ingressum suum celebret, Principem pacis, Isa. 9. v. 6. qui æternam pacem reducturus sit, quod & præstítit, ut jam orantes canere possimus: Justificati fide pacem habemus cum Deo, Rom. 5. v. 1. Rom. 8. v. 32.

3. Regem excipe! Hâc in parte populus suo exemplum nobis præit, qui clamat: Hosanna Filio David, benedictus qui venit in nomine Domini, &c.

Hosanna est vox gratulantium, quæ de sumta ex Psal. 118. significat salutem, & respondet communi Hebræorum formulæ, Pax tibi! Lutherus Germ. expressit: O Herr hilf! O Herr lasst woh gelingen.

Sicuti igitur Dominus ingressum suum in multâ populi frequentiâ celebravit, ita & nos frequentes expectemus quando per verbum & Sacra menta ad nos venit: ipse siquidem clamat: Venite ad me omnes, Matt. 11. v. 28.

Fiat hoc à junioribus & senioribus: audi mus siquidem Servatorem non modo a sinam, sed & pullum sibi adduci voluisse, innuens eo ipso quod pueri ab ineunte ætate verbum Dei & præcepta catechetica discere debeant, exemplo Timothei, 2. Tim. 3. v. 15. Hâc in parte parentes, & patres-matresque-familias exemplo suo iisdem præeant necesse est, quo illi sic vestigis eorum insistant, & impleantur mentæ dis cumbentium in regno Dei, Matt. 22. v. 10.

Imprimis vero nostrum erit, Servatori nostro latum Osanna accinere, eique pro incarnatione suâ gratias agere, quâ nobis adoptionem in filios Dei acquisivit; dedit enim potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine ejus, Joh. 1. v. 12.

Quando in Novo Testamento Rex inaugurator, ungebatur, unusquisque clamavit: Vivat Rex, vivat Rex! 2. Reg. II. v. 12.

Quidni & nos Christo Servatori latum Hosanna acclameamus, Psallentes: Salvifica queso populum tuum:

Salvum fac populum tuum Domine.

Et benedic hereditati tuæ.

Et regere eos,

Et extolle illos, usque in æternum.

Id ei perquam gratum erit. Et quemadmodum yenit tanquam Salvator, ita etiam omnipotenti auxilio suo in omnibus adversitatibus subveniet nobis, & tandem salvos faciet in Regnum suum cœlestis, 2. Tim. 4. v. 18. Ibidem in gradu excellentiori suayissimum Hosanna insonabimus: Hosanna Filio David! Salus ei, qui sedet super thronum Dei nostri, & agno, Apoc 7. v. 10. Eò nos transferre dignetur Deus Trinus per JESUM CHRISTUM, DOMINUM nostrum.

Amen!

+ 18. Niß den weltkundren Geißl: Noli triumphare arte victoriam, Kriegs artu van hyniung gesagd, oft man dat den Feind aufgagl: dann die triumphal lauffer solt, am, so ist noch ungernsagl, aber zudentus erdet. Mit ipso aber Geißl: oö: triumphis ante victoriam. Alß er gan Jesu salom sag, den triumphant mit Lied i: triumphal an, Zitterthon, Lied i: gan zehnzeitige Kauderwelsch. salugeträig DOMI-
ngesagdzen D. H. Müller gesagl: Danck alltorz P. 20. Geißl denen Ich oö: triumph, was den Feind da so miß te geistl Götzen S. den Seinen überwindig ist, n: den Feind, dat in seinen Fändern.